

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

УДК 61:378(043.2)

3-12

Відповідальна за випуск — д. е. н., доц. В. І. Борщ

Редакційна колегія:

В. Г. Марічереда, д. мед. н., проф.,
С. Г. Котюжинська, д. мед. н., проф.,
Л. М. Унгурян, д. фарм. н. проф.
Т. В. Чабан, д. мед. н., проф.,
А. І. Гулюк, д. мед. н., проф.
І. П. Анненкова, д. пед. н., доц.,
В. І. Борщ, д. е. н., доц.
Е. С. Бурячківський, к. мед. н., доц.,
Н. Л. Кусик, к. е. н., доц.,
К. М. Усиченко, к. мед. н.,
Ю. Ю. Петровський, к. мед. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 3 від 31.01.2023 р.*

Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі :
3-12 наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю.
Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред.
д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. [Електронне видання]. –
Одеса : ОНМедУ, 2023. – 616 с.

ISBN 978-966-443-123-8

Матеріали конференції, присвяченої забезпеченню якості
освіти у вищій медичній школі, містять тези доповідей учасни-
ків.

УДК 61:378(043.2)

ISBN 978-966-443-123-8

© Одеський національний
медичний університет, 2023

Розділ 2. СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

Анчева Ірина Анатоліївна,
доктор медичних наук, професор,
професор кафедри акушерства та гінекології

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ГАЛУЗІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Одеський національний медичний університет

Цифрова трансформація суспільства помітно вплинула на підходи у сфері надання медичних послуг та медичної освіти загалом. 2021 року ВООЗ окреслила глобальну стратегію цифрової охорони здоров'я 2020–2025. У документі наголошується, що інформаційні та комунікаційні технології та глобальна взаємопов'язаність мають величезний потенціал у прискоренні людського прогресу та розвитку суспільства знань. Цифрові технології формують сьогодні майбутню глобальну охорону здоров'я [1].

Використання сучасного медичного програмного забезпечення та різних передових пристроїв та інновацій дозволяє значно розширити діагностичний спектр захворювань, їх візуалізацію та значно покращити результати лікування. Очевидно, що для використання останніх розробок потрібні висококваліфіковані фахівці з охорони здоров'я з глибокими знаннями не лише медицини, а й інформаційних технологій та інформатики. Потреба у кваліфікованих лікарях із глибокими, різнобічними знаннями та вміннями працювати у мультидисциплінарних командах значно зросла.

У період пандемії різні країни розробили відповідні закони та правила для контролю за інноваційною онлайн-освітою з метою покращення якості освіти. В Україні у вищих медичних школах розроблено та вдосконалено навчально-методичні програми, а також впроваджено та проведено реформи післядипломної медичної освіти [2]. Очевидно, що після пандемії COVID-19 медична освіта значно трансформова-

лася. Відбулося стрімке підвищення цифрових навичок та компетентностей в академічному середовищі.

Враховуючи той факт, що зараз потреба в онлайн-навчанні продовжує зростати, просування smart education (інтелектуальне навчання) та smart university (розумний університет) є на сьогоднішній день затребуваним та обґрунтованим. Smart university розглядаються як засіб інноваційної освіти, з можливістю вільного доступу всіх учасників освітнього процесу до контенту. Smart university — це онлайн освітня платформа як для студентів, так і для підвищення кваліфікації фахівців різних областей [3].

Досвід онлайн-навчання вплинув на навчання в аудиторіях та призвів до розвитку нових моделей або проектів у викладанні та навчанні. Стали можливими різні види онлайн-навчання: distance learning (дистанційне навчання), electronic learning (навчання з використанням інтернету та цифрових технологій), mobile learning (навчання за допомогою мобільних пристроїв) та blended learning (змішане навчання) [4, 5].

Дистанційне навчання значно розширило можливості процесу навчання. У учнів з'явилася можливість вибору індивідуальної освітньої траєкторії та програмного забезпечення для навчання, відкритий доступ до різних навчально-методичних розробок, при цьому навчання стало доступним у зручний час та в будь-якому місці. І сьогодні, навчання може здійснюватися як у реальному часі (синхронно), так і незалежно від часу та простору (асинхронно).

Проте, у вищих медичних школах дистанційне навчання неспроможне повністю замінити очну форму навчання. Змішана форма навчання дає можливість поєднати традиційне та дистанційне навчання. Сьогодні концепція розвитку медичної освіти базується на якості викладання, поважному та доброзичливому ставленні до учнів. А також у вмілому поєднанні інтерактивних методів навчання, віртуальних пацієнтів та симуляційних класів для освоєння та відпрацювання різних практичних навичок. Завданням будь-якої вищої медичної школи є організація оптимального навчання та створення ультрасучасного академічного середовища. Можливість вибору студентом освітньої програми вибіркових дисциплін та використання інтерактивних методів навчання у вищих медичних школах є одним із пріоритетних напрямків.

Постійна взаємодія студентів та викладача із застосуванням інтерактивних методів кооперативного навчання (робота в парах або малими групами), колективно-групового навчання («мозковий штурм»,

«мікрофон», «навчаючи — навчаюсь»), ситуативного моделювання (аналіз ситуації, рольові навчальні ігри, тренінги) та інтерактивних методів обговорення дискусійних питань (дебати, дискусія) перетворюють навчальний процес і роблять навчання легким та незабутнім [6].

Можливість імітації різних клінічних ситуацій дає можливість учням розвивати свої навички та вміння, а також підвищувати свій рівень теоретичної та практичної підготовки. Так, застосування інноваційної технології PRESS (Position (Позиція), Reason (Обґрунтування), Example (Приклад), Solution (Висновок)) дозволяє опрацьовувати дискусійні питання та дозволяє учням навчитися формулювати свою думку щодо дискусійного питання локанічно та аргументовано.

Застосування кейс-технологій (Case Based Learning) успішно доповнює традиційне практичне заняття. Кейс-метод полягає в аналізі, розборі та обговоренні клінічних ситуацій і вимагає від учнів вміння спілкування з іншими людьми, а також застосування своїх теоретичних знань та прийняття продуманих рішень у змодельованому сценарії. Рішення кейсів дозволяє проаналізувати допущені помилки, розробити альтернативні рішення ситуації та виробити професійну компетентність майбутнього лікаря.

Для навчання та підвищення кваліфікації фахівців використовується також метод шести шляп мислення (Six Thinking Hats). Метод, розроблений британським психологом Едвардом де Боно, є одним із найпопулярніших різновидів методу мозкового штурму. Розроблений автором підхід дозволяє змінити звичне мислення людини та прийняті нею рішення. Це легкий і практичний спосіб поділу процесу мислення на шість різних режимів, кожен з яких представлений метафоричним капелюхом певного кольору. Метою є паралельне мислення, де різні уявлення та підходи не стикаються, а поєднуються. Запропонований прийом дозволяє скоротити час вирішення завдання більше ніж на 40 % та підвищити ефективність роботи.

Таким чином, використання різних інноваційних освітніх технологій у галузі вищої медичної освіти сприяє формуванню професійних навичок, необхідних у подальшій професійній діяльності. У процесі важливою є зацікавленість учня та ефективна робота викладача, а також вміле поєднання інноваційних технологій навчання з викладом матеріалу та форм проведення занять. Відбулася стрімка інноваційна зміна у медичній освіті. І сьогодні у змішаній формі навчання у вищих медичних школах є можливість поєднання симуляційних технологій

навчання та інформаційно-комунікаційних технологій. Освіта та навчання стало більш інтерактивним, індивідуалізованим, легким та ефективним. З розвитком технологій штучного інтелекту поєднання онлайн- і офлайн-освіти буде динамічно розвиватися і надалі.

Список літератури

1. Global strategy on digital health 2020–2025. Geneva: World Health Organization; 2021. — URL: <https://www.who.int/docs/default-source/documents/g4dhdaa2a9f352b0445bafbc79ca799dce4d.pdf>

2. Про затвердження Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію : Наказ МОЗ України від 22.06.2021 № 1254. URL: <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-22062021--1254-pro-zatverdzhennja-polozhennja-pro-internaturu-ta-vtorinnu-likarsku-provizorsku-specializaciju>

3. Potapchuk O. I., Lutsyk I. B., Hevko I. V., Buyak B. B. Implementation of the concept of a smart university in terms of distance education. *Information Technologies and Learning Tools*. 2022. 92 (6). Pp. 140–153. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/view/121>

4. Про затвердження Положення про дистанційне навчання : Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466 (із змінами, внесеними від 08.09. 2020 № 1115). — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13%22%20/1%20%22Text>

5. Abbasi Abianeh, Nooshin; Yazdani, Shahram; Heydari, Majid; Farmad, Somaieh Akbari. Global perspectives on trends in health higher education. *J Family Med Prim Care*. 2022 Sep. 11 (9). Pp. 4991–5003. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9731060/>

6. Xue-Tao Fu, Yi Hu, Bing-Chun Yan, Yun-Gen Jiao, Shi-Jun Zheng, Ying-Ge Wang et al. The Use of Blended Teaching in Higher Medical Education during the Pandemic Era. *Int J Clin Pract*. 2022. 14. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9678442/>

**Розділ 2. СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ
ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ
МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ 287**

Анчева Ірина Анатоліївна
ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
У ГАЛУЗІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ..... 287

Божко Антон Геннадійович, Якушев Сергій Олександрович
НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ТРАВМАТОЛОГІЯ ТА ОРТОПЕДІЯ»
НА КАФЕДРІ ТРАВМАТОЛОГІЇ ТА ОРТОПЕДІЇ
ДНІПРОВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ 291

Васильченко Лілія Вікторівна, Горностаєва Наталія Юріївна,
Папінко Роман Мар'янович
ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ
ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ
ЗАНЯТЬ У СУЧАСНИХ УМОВАХ..... 293

Воробйов Олег Геннадійович,
Табуненко Володимир Олександрович
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ..... 295

Гельмбольдт Володимир Олегович,
Нікітін Олексій Володимирович, Шишкін Іван Олегович
МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЗАСОБИ ЯК ІНСТРУМЕНТ
УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ОДЕСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ 298

Годлевський Леонід Семенович, Марченко Сергій Валерійович,
Мандель Олександр Володимирович,
Приболовець Тетяна Володимирівна,
Пономаренко Андрій Іванович
ІННОВАЦІЙНІ МЕДИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФАКТОР
МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ..... 302